

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЛІНГВІСТИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Кафедра педагогіки та методики навчання іноземних мов

**Курсова робота з методики навчання
французької мови на тему: « Методика формування французькомовної
лексичної компетентності учнів 7 класу з використанням цифрових
технологій »**

студентки групи СОф02-19
педагогічного факультету романо-
германської та української філології
освітньої програми Іноземні мови та
літератури, методика навчання
іноземних мов і зарубіжної літератури
(французька мова і друга
західноєвропейська мова)
за спеціальністю 0.14 Середня освіта
Пухової Стефанії Юріївни

Науковий керівник: доктор пед. наук,
професор Майер Наталія Василівна

Члени комісії:

(підпис) Майер Н. В.

(підпис) Бігич О. Б.

(підпис) Коваль Т. І.

Національні _____ шкала
Кількість _____ балів
Оцінка _____ ЄКТС

ЗМІСТ

<i>СПИСОК УМОВНИХ СКОРОЧЕНЬ</i>	3
<i>ВСТУП</i>	4
<i>РОЗДІЛ I. Психолого-педагогічні підвалини формування лексичної компетентності учнів 7 класу з використанням цифрових технологій</i>	7
1.1 Загальні характеристики методики формування лексичної компетентності відповідно до вікових та психологічних особливостей	7
1.2. Особливості використання цифрових технологій на уроках французької мови як засобу формування лексичної компетентності	10
<i>РОЗДІЛ II. Технологія формування французькомовної лексичної компетентності учнів 7 класу з використанням цифрових технологій</i>	13
2.1. Комплекс вправ і завдань для формування французькомовної лексичної компетентності учнів 7 класу з використанням цифрових технологій.....	14
2.2 Перевірка ефективності методики формування французькомовної лексичної компетентності учнів 7 класу з використанням цифрових технологій.....	19
2.3 Методичні рекомендації для організації навчального процесу з формування французькомовної лексичної компетентності учнів 7 класу з використанням цифрових технологій	20
<i>ВИСНОВКИ</i>	24
<i>РЕЗЮМЕ</i>	25
<i>LE RESUME</i>	26
<i>СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ</i>	27
<i>ДОДАТОК А</i>	30

СПИСОК УМОВНИХ СКОРОЧЕНЬ

ІМ – іноземна мова

ІМіК – іноземна мова і культура

ІКТ – інформаційно-комунікативні технології

ЛК – лексична компетентність

ФЛК – французькомовна лексична компетентність

ВСТУП

Як відомо, основою мовлення та комунікації є лексика. Тому при вивченні будь-якої іноземної мови лексичній компетентності має відводитися належна роль. Це легко пояснити тим, що вона є фундаментом до покращення спілкування та до збільшення ефективності від обміну інформацією. Достатній лексичний запас допомагає учням досягти взаєморозуміння з носіями мови без зайвих труднощів. Також можемо додати, що розширення лексичного запасу гарантує розширення кругозору. Наприклад, це пов'язано з тим, що лексична компетентність допомагає під «детальнішим прицілом» подивитися на культуру та історію країни, мова якої вивчається. Проте вивчення нових лексичних одиниць – завдання не з найпростіших, адже його метою є не звичайне зазубрювання учнями слів, а вміння їх використати у відповідному контексті. Для досягнення такої цілі варто виконувати різні вправи на розвиток лексичної компетентності та обов'язково намагатися застосовувати нові ЛО у різних ситуаціях. Щоразу освітній процес має своє «системне оновлення». А, отже, його учасники повинні вміти адаптуватися, вивчати принцип змін у системі. У наш час цифрові технології керують процесом та змінюють все, включаючи вивчення іноземних мов (від онлайн-словників до спеціально створених додатків). Пропонуємо розглянути створену нами ілюстрацію (див. рис. 1).

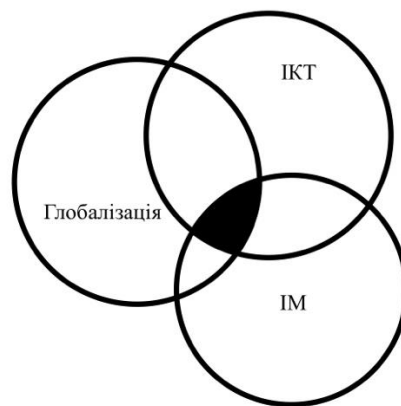

Рис. 1

Позначення взаємовпливу 3 компонентів (ІМ, ІКТ та глобалізації)

Продемонстрована ілюстрація зображає взаємозв'язок та взаємовплив трьох компонентів – глобалізації, інформаційно-комунікативних технологій та іноземних мов. Вони є взаємозалежними та взаємодоповнюючими. Процес глобалізації прискорюється, а, отже, зростає значимість володіння іноземними мовами та цифровими навичками. Наше середовище існування у постійному русі до змін та вимагає від нас нових знань та умінь. Отож, сучасний вчитель повинен рухатися «в один крок» з часом. Оновлений світ вимагає від вчителя здобуття «свіжих» навичок. Педагоги мають обов'язково пристосовуватися до вимог нових та наступних поколінь, лише тоді вони залишатимуться справді компетентними у своїй справі. Адже, за Василем Сухомлинським «Справжнього вчителя можна уявити собі тільки в постійному вдосконаленні», а також «Учитель готується до хорошого уроку все життя».[3]

На офіційному сайті МОН можна знайти список посилань на онлайн-ресурси для вчителів іноземних мов (доступно за посиланням: <https://mon.gov.ua/2ua/news/na-sajti-mon-rozmisheno-perelik-onlajn-resursiv-dlya-vchiteliv-inozemnih-mov>). Однією з першорядних компетентностей у вивченні французької мови є лексична компетентність. Існує чимало інструментів, щоб учням не доводилося зазубрювати значення слів.

Проблема методики формування іншомовної лексичної компетентності (ЛК) була розглянута у працях таких дослідників як С.В. Смоліна, С.Ю. Ніколаєва, О.Б. Бігич, Нейшн Я.С.П. У свою чергу питання інноваційних технологій в освітньому процесі було порушено наступними науковцями – Майер Н. В., Заярною І.С.

На основі дослідження наукових джерел можемо сказати, що актуальність розгляду поставленого питання підтверджується. Адже тема розвитку французькомовної лексичної компетентності розкрита не повністю. Варто додати, що це додає можливостей та зумовлює необхідність для розробки методики формування французькомовної лексичної компетентності (ФЛК) учнів ЗЗСО з використанням цифрових технологій.

Об'єкт дослідження – процес формування французькомовної лексичної компетентності учнів ЗЗСО.

Предмет дослідження – методика формування ФЛК учнів 7 класу з використанням цифрових технологій.

Мета дослідження полягає у розробці комплексу вправ за допомогою цифрових технологій для розвитку французькомовної ЛК в учнів 7 класу ЗЗСО та у перевірці їх ефективності.

Для досягнення мети дослідження необхідно виконати такі **завдання**:

- 1) розглянути теоретичні засади;
- 2) розробити комплекс вправ для формування французькомовної ЛК з використанням цифрових технологій;
- 3) експериментально перевірити запропоновані вправи та їх ефективність;
- 4) надати рекомендації у використанні інноваційних технологій на уроках французької мови.

У процесі дослідження використовувались теоретичні та емпіричні методи.

Тобто для розв'язання поставлених завдань було застосовано:

- опрацювання наукових джерел з методики навчання ІМіК та суміжних з нею наук;
- проведення дослідного навчання під час виробничо-педагогічної практики;
- метод порівняльного аналізу;
- метод опитування за допомогою анкетування;
- метод тестування;
- систематизація, порівняння, зіставлення здобутих фактів, узагальнення результатів дослідження

Наукова новизна дослідження полягає в обґрунтуванні методики формування французькомовної лексичної компетентності учнів 7 класу в умовах цифрового середовища.

Практичне значення роботи полягає у розробці комплексу вправ для навчання учнів 7 класу з використанням ІКТ та тестування для перевірки їх ефективності.

Структура курсової роботи відповідає її цілям та завданням та складається зі вступу, двох розділів з висновками, списку використаних джерел та додатків. Загальний обсяг – 30 сторінок. Список використаних джерел налічує 23 позиції, із них п'ять французькою мовою та шість – англійською.

РОЗДІЛ I. Психолого-педагогічні підвалини формування лексичної компетентності учнів 7 класу з використанням цифрових технологій

1.1 Загальні характеристики методики формування лексичної компетентності відповідно до вікових та психологічних особливостей

Звернемо увагу на те, що лексичну компетентність можна порівняти з мережею Інтернет. Адже комп'ютерна мережа є поєднанням тисяч різних мереж. Можемо провести паралель з лексичною компетентністю, що так само є мережею, яка структурує тисячі лексичних одиниць. Саме тому, на нашу думку, вони є взаємодоповнюючими компонентами якісного навчання відповідно до вимог нового часу.

Варто зазначити, що загалом лексика – це дуже важливо навіть при вивченні рідної мови і раніше цьому не приділяли необхідного значення. Проте у праці, де створений портрет сучасних досліджень (за трьома напрямками: практики викладання лексики, дидактичні ресурси, що підтримують ці практики, та оцінювання лексичної компетенції), розглядаються тенденції в лексичній дидактиці. Робота має велике теоретичне значення, адже у ній освітлюються різні актуальні питання дисципліни. [21] Слід зауважити, що це рівноцінно важливо як при вивченні рідної мови, так і при вивченні іноземної мови.

По-перше, перед тим, як розвивати французькомовну лексичну компетентність, важливо звернути увагу на психологічні та вікові особливості учнів. Учні 7 класу за віковою періодизацією належать до категорії підлітки, адже зазвичай це або дванадцятирічні, або тринадцятирічні школярі. Підлітковий період найбільш суперечливий в наукових доробках психологів, що зумовлено його кризовим, перехідним характером. [12]

Також обов'язково варто враховувати такі складники, як пам'ять, увага та концентрація. Н. Саєнко у своїй праці, посилаючись на думку У. Джеймса, зазначає, що таємниця хорошої пам'яті є мистецтвом створювати численні і різноманітні асоціації зі всяким фактом, який ми бажаємо утримати в пам'яті [8] Елен Вебер у написаній статті розглядає досвід іншого дослідника, Віллема Вахенаара. Даний експеримент демонструє нам, як пам'ять працює за допомогою асоціацій. Навіть незважаючи на те, що студенти спершу не змогли відповісти на питання викладача, потім під час роботи у них почали виникати спогади, які корелюють з асоціаціями, створеними під час ознайомлення з матеріалом. Елен Вебер стверджує, що *«наша пам'ять асоціативна»*, що є одним із основних принципів, який може використовуватися мнемотехніками. [22]

По-друге, формування французькомовної лексичної компетентності є процесом складним, тривалим та вимогливим. Лексична компетентність (ЛК) – це здатність людини до коректного оформлення своїх висловлювань і розуміння мовлення інших, яка базується на складній і динамічній взаємодії відповідних навичок, знань і лексичної усвідомленості. [6] Відомо, що розрізняють рецептивні та репродуктивні навички. У першому випадку – це автоматизоване сприймання та розуміння ЛО, а в другому – це автоматизоване вживання ЛО. Учні 7 класу належать до категорії учнів основної школи. На цьому етапі зростає кількість ЛО, тематика яких охоплює різні сфери. Вимоги програми з ІМ у ЗНЗ відображаються у лексичному мінімумі, в якому розрізняють активний і пасивний мінімуми. [6] Розрізняють два етапи формування лексичної компетентності: ознайомлення та автоматизація.

Лексична компетентність вважається ключовою. Вона є важливим компонентом у вивченні іноземної мови завдяки тому, що кожна інша компетентність розглядається у взаємодії з лексичною. Таким чином, Н. Саєнко підтверджує наступне, стверджуючи, що без когнітивного елементу неможливо перейти до подальшої комунікації. Автор зазначає, що у залежності від розміру словникового запасу покращується розуміння особливостей мови та полегшується завдання у висловленні своїх думок, краще сприймається текст. [8]

Автор у праці порівнює поняття викладання та навчання. Він доходить до висновку та підкреслює, що їхні вимоги не збігаються. [14] Як було зазначено вище, що лексична компетентність є однією з найважливіших, адже вона здійснює безпосередній вплив на формування інших. І, звісно, що одним із завдань учителя є підвищення рівня мотивації. У випадку з формуванням французькомовної ЛК – це змотивувати учнів вивчити та запам'ятати нові ЛО. Проте автор зазначає, що незважаючи на те, чи запам'ятає їх учень, це не є основним – запам'ятання значення одного слова. Так, вчителі ознайомлюють учнів зі словами, розвивають їх французькомовну лексичну компетентність, але прогрес полягає у розвитку комунікативних навичок, основою яких буде ЛК. Не можна не погодитися, що прогрес є однією з неодмінних умов навчання, його основною мотивацією і постійною метою. У вивченні мови прогрес залежить не тільки від навичок і зусиль викладачів та учнів, але й від програми розвитку, функціонування якої необхідно знати і поважати її ритм. Поняття помилок і способи роботи з ними безпосередньо пов'язані з умовами цього прогресу. [14] Слід зауважити, що навіть використовуючи складніші стратегії, варто звертати увагу на повторення. Повторення – це лише один з багатьох факторів, що впливають на засвоєння лексики, і кореляція між повторенням і засвоєнням загалом є посередньою. [23]

Узагальнюючи, можемо зазначити, що формування лексичної компетентності є завданням, що вимагає значних зусиль обох сторін. Варто враховувати психологічні особливості вікової категорії. Проте ЛК є першорядною компетентністю. Здатність точно і доречно використовувати слова та фрази є

важливою складовою для ефективного спілкування. Без сформованої ЛК учням може бути складно чітко висловлювати свої думки або розуміти інших. Словниковий запас тісно пов'язаний з культурними знаннями, і учні, які мають сильну лексичну компетенцію, краще розуміють нюанси культури та звичаїв мови. У даному випадку мова йде про інтегроване формування лінгвосоціокультурної компетентності.

Відомо, що французька мова має багатий словниковий запас. Загалом, ЛК має вирішальне значення у вивченні французької мови, оскільки вона лежить в основі всіх аспектів вивчення мови, включаючи поповнення словникового запасу, граматику, вільне володіння мовою та розуміння. Розвиваючи сильну ЛК, учні можуть досягти більшого рівня володіння французькою мовою та ефективніше спілкуватися з носіями мови.

1.2. Особливості використання цифрових технологій на уроках французької мови як засобу формування лексичної компетентності

Технологічний прогрес, стимульований процесом глобалізації, відкриває багатообіцяючі можливості для підвищення якості освіти. Розвиток цифрових технологій сприяє розширенню можливостей. Так, учителі можуть обмінюватися досвідом, спілкуючись з різних куточків світу. Також зараз достатньо ввести у пошуковому запиті будь-що, що необхідно, чи то відео, чи то аудіо, чи то фото – і відповідь надходить за мить. Існує безліч онлайн-ресурсів, спрямованих саме на вивчення французької мови. Вони можуть бути вузько направлені – на розвиток граматичних чи лексичних навичок, аудіювання чи інтегроване формування лінгвосоціокультурної компетентності. Технології також можуть збільшити не тільки якість освіти, а й її кількість. [17] З однієї сторони, певні перепони можуть виникати на шляху розвитку освіти через хід глобалізації. Але з іншої – даний процес відкриває нові перспективи водночас. Світ щодня зазнає всебічного впливу та змінюється, а значить й освіта не повинна залишатися без

перетворень та постійних удосконалень. У даному розділі ми розглянемо, які можливості пропонують нам цифрові технології за їх правильного використання під час освітнього процесу, а саме на уроках французької мови з метою формування лексичної компетентності.

Звісно, що все починається із виникненням Інтернет-мережі, проте уже вперше У Плані виконання рішень Всесвітнього саміту зі сталого розвитку, що відбувся в серпні 2002 року, підкреслюється нагальна потреба країн, що розвиваються, у підключенні до Інтернету. [17]

Дослідники в галузі освіти виявляють значний інтерес до використання мобільних технологій для сприяння спільному навчанню учнів у соціальному та місцевому контекстах. Причиною цього є те, що мобільні технології мають різні переваги, такі як портативність, соціальна інтерактивність, чутливість до контексту, зв'язок та індивідуальність, які дозволяють учням без особливих зусиль взаємодіяти та навчатися спільно зі своїми однолітками. [20]

Програмування у цілях освіти – потрібний хід, що утримує рівень освіти на рівні розвитку світу. Зараз існує безліч мобільних додатків, спрямованих на навчальну діяльність. Очевидно, що інформаційно-комунікативні вимагають знання мінімального набору навиків. Проте вчителі не мають спеціальних навиків програмування, тому їх отримання може стати для них трохи складних, особливо, коли мова йде про онлайн-навчання. Основні переваги мобільних технологій для навчання включають мобільність користувачів завдяки портативності пристроїв, відносно високу обчислювальну потужність невеликих пристроїв і постійне підключення до мережі. [15]

Не можна не погодитися з тим, що застосування цифрових технологій є невід'ємною складовою життя сфери освіти. Автори зазначають, що використання мережі Інтернет є одним з найважливіших компонентів активізації пізнавальної діяльності та підвищення мотивації учнів, яке допомагає урізноманітнити навчальний процес. Інтеграція інформаційних технологій у навчальний процес є високоєфективним підходом для формування пізнавальних мотивів та інтересів

студентів, а також для полегшення взаємодії між викладачами та студентами. Комп'ютерне навчання інтенсифікує навчальний процес, дозволяє охопити більший обсяг матеріалу, сприяє розвитку самостійності студентів, дозволяє здійснювати ретельний моніторинг процесу навчання (поточний, проміжний, підсумковий), підвищує об'єктивність оцінювання та значно скорочує час аудиторних занять. [2]

Автор зіставляє вчителя з «архітектором навчального середовища». Пояснюючи, що інформаційно-комунікативні технології таким чином забезпечують не лише інтерактивність, а й зміну позицій вчителя. Нам дуже імponує це порівняння. Також він виділяє те, що зазначені технології надають можливість створення атмосфери взаєморозуміння, довіри та взаємної вимогливості викладача та студентів, що сприяє організації необмеженого діалогу із суб'єктами комунікації, новим діловим контактам, аналізу вирішення спільних завдань та досягнутих результатів. [2]

Горбатюк Л.В., Кравченко Н.В., Алексеевою Г.М. та Розумною Т.С. було проаналізовано сучасні технології у галузі вивчення іноземної мови з використанням мобільних технологій. Авторки, посилаючись на Щербу Наталію Василівну, зазначають категорії віртуальних навчальних середовищ: 1) з порталами для вчителя (Moodle, Edmodo, Fronter, Blackboard, Ilias, Smart School та ін.) та 2) без порталів (LinguaLeo, DuoLingo, Busuu тощо). Провівши аналіз, науковиці повідомляють, що розроблено значну кількість мобільних додатків і програм для вивчення іноземної мови, спрямованих на формування і розвиток лексичних навичок, та зазначають, які саме: безкоштовні (Duolingo, Memrise, HiNative) та з платним та безкоштовним контентом (Lingualeo, Easy Ten, Busuu, Effortless English, LingQ, Anki, BritishCouncil, Words). [7]

Якщо можна інтегрувати мнемонічні прийоми у мережевий світ, то однозначно, варто це робити. У своїй статті Паскаль Рулуа зазначає, що немає більш ефективного способу, ніж мнемоніка, для запам'ятовування списків лексики. [19] Елен Вебер стверджує, що надання інформації сенсу допомагає її запам'ятати.

Кожна частина «збереженої» інформації діє як посилання, за яке можна зачепитися. Далі авторка розглядає у своїй роботі шість мнемонічних методів, одним з яких є флеш-картки. [22] Відомо, що флеш-картки допомагають розширити словниковий запас учнів. Хоч паперові картки не є складними для виготовлення, ще однозначно забирає більше часу, ніж створити їх на платформі. До того ж, у другому випадку вам надається можливість виконувати різні завдання для покращення та пришвидшення запам'ятовування. За Нейшен, пошук сприяє вивченню лексики більше, ніж просто одночасне бачення слова та його значення. [18]

У своїй праці Роман Калецький порівнює функціональність паперових флеш-карток до цифрових. Він пояснює, що у Quizlet весь набір можна створити, вставивши двомовний список, протилежна сторона може бути створена автоматично, а додавання відповідної картинки – це питання двох натискувань. Картки не потрібно розрізати, а головне - ними можна ділитися між користувачами. Автор наводить для прикладу дослідження в університеті Булент Ечевіт у Туреччині з використанням програми ЕСТАСО. Завданням було вивчити набір з 1000 лексичних одиниць протягом 6 тижнів у вільний час. Всього було дві групи – перша група користувалася звичайними паперовими картками, а друга – мобільним застосунком. Результати описуються так: обидві групи отримали користь від способу вивчення нових слів, проте експериментальна група мала значно кращі результати, а електронні картки користувалися більшою популярністю серед студентів. Спираючись на це, автор робить висновки, що Quizlet буде ще більш ефективним з додатковим контентом, який стимулюватиме пошук слів. Автор доходить до висновків, що використання Quizlet повинно призвести до підвищення ефективності, мотивації, запам'ятовування, здатності відтворювати слова, а студенти повинні вчитися швидше і отримувати більше задоволення від процесу навчання, ніж при використанні паперових карток. [16]

РОЗДІЛ II. Технологія формування французькомовної лексичної компетентності учнів 7 класу з використанням цифрових технологій

2.1. Комплекс вправ і завдань для формування французькомовної лексичної компетентності учнів 7 класу з використанням цифрових технологій

Відомо, що у підлітковому віці зростає доля самостійної роботи учнів. [6] Додаємо, що Quizlet як інструмент для вивчення лексики може підвищити автономію учнів. [16] Можемо дійти до висновку, що це допоможе учням не лише у формування лексичної компетентності, а й у розвитку самостійності. Розвиток самостійності у навчанні передбачає перехід від учбової діяльності школяра під контролем вчителя до такої діяльності, коли учень потребує лише самоконтролю для ефективного виконання учбових дій. [12]

Для формування французькомовної лексичної компетентності нами було відібрано дві платформи для розробки комплексу вправ, а саме: Quizlet та Wordwall. Щоб оглянути алгоритми створення завдань з допомогою цих цифрових рішень, пропонуємо ознайомитися з основним функціоналом, що стане в нагоді при формуванні французькомовної лексичної компетентності. Зауважимо, що презентація зазначених різних ресурсів не має на меті порівняти їх.

Отож, для роботи з допомогою першого ресурсу, Quizlet, потрібно зареєструватися на платформі. Ви створюєте папку, в яку додаєте модулі із відповідними назвами та описом (факультативно). Потім додаєте бажані флеш-картки. Щодо Wordwall, то потрібно зареєструватися на платформі, натиснути «створити вправу» та обрати шаблон. У вас є 5 ресурсів доступних для безкоштовного використання. Ми обрали ресурс, що називається «Випадкове колесо». Ви додаєте назву, опис та елементи вправи.

Отже, до вашої уваги представляємо створений нами комплекс вправ для формування французькомовної компетентності учнів 7 класу, який було їм запропоновано під час виробничо-педагогічної практики, що мала місце у школі №112. Завдяки комплексу відбувалося опрацювання тематичної лексики за модулем 6 «Oscar» навчально-методичного комплексу Adosphere A1. До підтем

даного модуля віднесемо наступні: Venez faire la fête; Une journée spéciale; Cinq conseils pour organiser une fête; Faire la fête en France; Mon cours de musique. Посилання на розроблені вправи знаходяться в додатку А.

Коли мова йде про застосування флеш-карток, то дана вправа є рецептивно-репродуктивною некомунікативною, її можна використовувати на етапі ознайомлення з новими ЛО з метою запам'ятовування та вивчення нового лексичного матеріалу. Далі наводимо фото для ілюстрації (див. рис 2.1,2.2). Також у випадку з використанням першого ресурсу, то це дозволяло учням самоорганізовуватися та займатися повторним опрацюванням лексики поза межами шкільного класу. А також семикласники мали змогу виконувати завдання різного виду на засвоєння щойно опрацьованих лексичних одиниць, завдяки інструментам цієї платформи. Дотримання обох умов лише підсилює ефект.

Рис 2.1

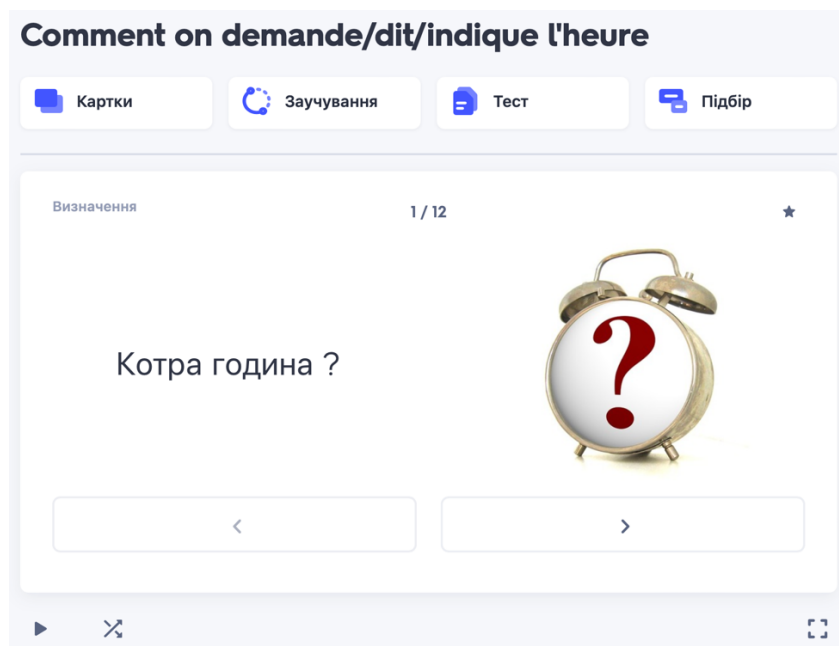

Рис 2.2

Для формування репродуктивних лексичних навичок ми обрали ресурс WordWall. Завдяки цьому ресурсу можна робити уроки більш цікавими, створюючи вікторини, вправи на співставлення, ігри зі словами і багато іншого. Пропонується обрати шаблон, ввести заготовлену інформацію, далі проходити вправи на пристрої, або навіть роздрукувати їх.

Наприклад, ми створили колесо фортуни, складниками якого були всі ймовірні ситуації в межах вправи.

Умова була сформована так: Regardez votre livre à la page 75, l'exercice numéro 9. Regardez bien les questions, on va faire des mini-dialogue. Je vous dis qui est avec qui et après on fait tourner la roue de la fortune et il y a certaines situations du coup vous allez jouer la scène devant la classe qui était choisie par la roue de la fortune.

Нижче наводимо фото для ілюстрації (див. рис 2.3,2.4).

Invite tes copains

9

a. Par deux, choisissez votre rôle.
Tu invites ? Tu acceptes l'invitation ?
Tu refuses l'invitation ?

b. Préparez ensemble la scène.
Utilisez les expressions proposées.

Je viens. Tu viens / Vous venez ?

Je ne sais pas. Je (ne) suis (pas) libre.

Tu es / Vous êtes libre(s) ?

Qu'est-ce que j'apporte ?

C'est à quelle heure ?

c. Jouez la scène devant la classe.

Рис. 2.3

Рис. 2.4

Відповідно дана вправа є репродуктивною умовно-комунікативною, що застосовується на варіативно-ситуативному етапі формування лексичної навички. Учні живають нову лексику у мовленні у відповідності з поставленою комунікативною ситуацією спілкування.

Ще один зразок аналогічної вправи, впровадженої на уроці французької мови у 7 класі з метою формування лексичної компетентності. Нижче наводимо фото для ілюстрації (див. рис 2.5, 2.6).

Рис. 2.5

Рис. 2.6

Після аналізу створеного комплексу вправ можна зробити висновок, що він є дієвим для досягнення поставлених цілей, таких як ознайомлення з новими лексичними одиницями та їх автоматизація. Ознайомлення відбувається під час

роботи з флеш-картами, що також є корисним для розвитку самостійності учнів. Адже це також одна із основних цілей формування французькомовної ЛК. Щодо автоматизації, то учні мали поставлену комунікативну ситуацію спілкування, що дозволила вживати вивчену лексику. Не можна уникати якогось із етапів, адже тоді формування французькомовної лексичної компетентності не буде доцільним, а лексика учнями не запам'ятується. Усвідомлення важливості розвитку обох етапів допоможе дістатися бажаної мети – розширення активного словникового запасу для поліпшення ефективності комунікації.

2.2 Перевірка ефективності методики формування французькомовної лексичної компетентності учнів 7 класу з використанням цифрових технологій.

Проведення експерименту передбачало реалізацію різних етапів: аналіз підручника; проведення експериментального навчання за експериментальною моделлю формування ФЛК з використанням розробленої системи вправ з метою перевірки дієвості цієї моделі; проведення прикінцевого зрізу з метою встановлення підсумкового рівня сформованості ФЛК; опитування щодо визначення учнями корисності підібраних ресурсів.

У навчальному посібнику встановлена обмежена кількість завдань на формування ЛК на ознайомлювальному етапі, проте приділяється більша увага вправам комунікативного характеру, які доцільно використовувати на етапі застосування. Пасивний лексичний запас формується переважно у процесі аудіювання.

Під час уроку французької мови учням 7 класу було запропоновано контроль у формі усного опитування.

Таблиця 2.1

Загальні результати дослідження

шифр	кількість помилок	рівень володіння ЛО
1	2	Достатній
2	1	Максимально високий
3	4	Середній
4	2	Достатній

Таблиця 2.2

Порівняння значень рівня володіння тематичними лексичними одиницями

Рівні володіння	% досліджуваних	Кількість досліджуваних
Максимально високий	25%	1
Хороший	50%	2
Середній	25%	1

За результатами дослідження можна зазначити, що комплекс вправ виявився цілком дієвим. За результатами опитування учні були задоволені роботою з цифровими картками з метою запам'ятовування нових ЛО та з метою повторення вже вивчених ЛО. Учні на уроках були уважними, активними та працьовитими. Незважаючи на дистанційну форму взаємодії, завдяки успішному використанню цифрових технологій вдалося зацікавити учнів, змотивувати та створити ефект присутності на офлайн-уроці.

2.3 Методичні рекомендації для організації навчального процесу з формування французькомовної лексичної компетентності учнів 7 класу з використанням цифрових технологій

Сьогоднішня щодня ставить перед вчителями нові задачі. Завданням педагогів для збереження та підтвердження цього звання є вміння пошуку нових рішень та шляхів. Як зазначає Жан-Марк Дефе, що великим викликом для всіх викладачів, особливо вчителів іноземних мов, є пошук педагогічних шляхів для того, щоб знання, які вони передають своїм учням - пояснення, правила, поради - якомога швидше і ефективніше впливали на їхню особисту мовну практику, яка стає все більш спонтанною, в реальних ситуаціях. Перш за все, значної уваги вимагає забезпечення відповідного рівня мотивації учнів. За автором мотивація - це основний вектор навчання, особливо іноземної мови та культури, де особиста залученість має першорядне значення. Першочерговим завданням викладача буде зацікавити своїх учнів не лише предметом викладання, мовою та культурою, але й процесом їх вивчення, на всіх його етапах.[14] Так само зазначено у підручнику для студентів з вікової та педагогічної психології: ефективність учбової діяльності залежить від мотивації. [12] Так як методика — наука педагогічна, вона тісно пов'язана з педагогікою, яка складається із загальної педагогіки, теорії виховання і теорії навчання. [6] Отож, маємо на увазі те, що вчитель повинен не лише гарно навчити, а й усвідомлювати психологічні особливості учнів. А відтак, професійно важливими вміннями сучасного вчителя іноземної мови є ті, що дають йому змогу педагогічно, психологічно і методично доцільно організовувати свою діяльність, спрямовану на формування в учнів ключових та міжкультурної іншомовної комунікативної як предметної компетентностей, важливого феномена сучасної шкільної освіти. [9]

Аналіз наукових джерел та проведення практичної частини дослідження дозволяє нам розробити методичні рекомендації для організації навчального процесу з формування французькомовної лексичної компетентності з використанням цифрових технологій. А, отже, почнімо з того, що успішний сучасний вчитель – це такий вчитель, що орієнтується на інноваційні підходи, при організації враховує вимоги та тенденції. [5] Вчитель французької мови нового часу організовувати свою діяльність так, щоб вона була сформована на

формування ключових компетентностей. У випадку з використанням цифрових флеш-карток – це чудова альтернатива не лише для опрацювання нових французькомовних лексичних одиниць, а й для досягнення нового рівня самостійності студентами. Адже таким чином учні можуть випробувати різні методи роботи, вони можуть себе оцінювати та усвідомлювати їх кращі та слабші сторони. Якщо ми, як викладачі, хочемо, щоб наші студенти були успішними у навчанні, ми повинні навчити їх не лише словниковому запасу, але й стратегіям. [16] Уміння вчителя ефективно організовувати педагогічне спілкування на уроці значною мірою визначає успішність навчального процесу. [9] Валерій Редько доходить до висновку, що успішний вчитель іноземної мови повинен вміти співвідносити власний досвід з умовами своєї роботи, а також бути у постійному творчому пошуку раціональних форм організації навчання, з чим ми абсолютно погоджуємося.

Отже, щоб створити орієнтоване на учня сприятливе навчальне середовище за допомогою цифрових технологій, допомагайте учням контролювати власне навчання (зворотній зв'язок, цілі, відстежування прогресу, оцінювання результатів); розвивайте свої цифрові навички; добирайте найкращі доступні для учнів цифрові інструменти, які допоможуть у досягненні конкретних цілей; під час дистанційного навчання пам'ятайте про техніку «піскового годинника» (кожні три хвилини ви залучаєте учнів до інтерактивності, наприклад, просите поставити певні реакції, чи то підняти руки і таке інше); не забувайте звертати увагу на прогрес учнів та підтримувати їх. Важливою характеристикою особистості вчителя також буде здатність спонукати учнів до рефлексії, можна знаходити цікаві рішення у вигляді цифрових портфоліо, наприклад. Або ви можете запропонувати учням вести цифровий щоденник лексичних одиниць, погрупувавши їх на: такі, що важко запам'ятовуються; такі, при написанні тесту, в яких я припустив/припустилася помилки. Звертайте увагу на заохочення учнів. Через стрімкий розвиток та прогрес техніки варто включати у навчальний процес інноваційні технології, що дозволить розвивати інтелектуальні здібності та творче

мислення; користуватися принципами педагогіки партнерства для ефективної взаємодії з усіма учасниками навчально-виховного процесу. Перевагою цифрового середовища можуть стати кількісні результати, які додатки запам'ятовують автоматично. Можна запропонувати учню відстежувати свій прогрес у порівнянні.

Забезпечення умов сприяє активізуванню пізнавальної активності учнів.

ВИСНОВКИ

Жодна епоха не сприяла такому широкому переміщенню людей і товарів, як матеріальних, так і символічних. Міжнародна торгівля, засоби масової інформації, Інтернет, туризм, наукове виробництво та міграція – все це збільшує кількість контактів між людьми, які розмовляють різними мовами, і таким чином стимулює як попит, так і пропозицію на мови. [14] Процес глобалізації пов'язаний з розвитком інформаційно-комунікативних технологій.

Однією із переваг організації навчального процесу в умовах інформаційно-комунікаційного освітнього середовища науковці відзначають можливість реалізації особистісно-діяльнісного підходу, зокрема створення умов для самонавчання, проектування власного освітнього маршруту та реалізації індивідуальної траєкторії учіння. [11]

Отож, у результаті наукового дослідження щодо формування французькомовної лексичної компетентності, що обумовлено викликами сучасності та відповідає вимогам, було проаналізовано наукові праці, також створено комплекс вправ з використанням цифрових технологій та підтверджено ефективність під час виробничо-педагогічної практики. Було з'ясовано, що важливими чинниками навчально-виховного процесу виступають вікові та психологічні особливості учнів та вміння вчителя їх усвідомлювати, а також мотивувати учнів. Було розглянуто такі поняття як «глобалізація», «інформаційно-комунікативні технології», «мнемотехніка», «флеш-карти». Було визначено значущість формування французькомовної лексичної компетентності як ключової. Було розглянуто один із мнемонічних способи – флеш-картки. При створенні даних завдань бралось до уваги те, що лексичні одиниці мають об'єднуватися в межах однієї теми, у нашому випадку – модулем 6 «Oscar». Рекомендацією щодо формування ФЛК учнів 7 класу є забезпечення потрібних умов. Адже завдяки дотриманню наданих рекомендацій рівень може піднятися.

Проте проведена робота підтверджує актуальність та свідчить про те, що необхідні подальші розробки у цій сфері.

РЕЗЮМЕ

Ключові слова: французькомовна лексична компетентність, флеш-картки, мнемотехніки, цифрові технології, нові лексичні одиниці.

Курсова робота присвячена дослідженню формування французькомовної лексичної компетентності (ФЛК) з використанням цифрових технологій в учнів 7 класу. Робота складається зі вступу, двох розділів, списку використаних джерел та додатків.

У першому розділі розглянуто психолого-педагогічні підвалини формування ФЛК. Аналіз обраної літератури демонструє важливість дослідження цього питання. Також описано особливості використання цифрових технологій на уроках французької мови. Було визначено значимість впливу мнемотехніки на розвиток пам'яті, а відповідно на якість запам'ятовування нових лексичних одиниць.

У другому розділі описано процес розробки комплексу вправ з метою формування ФЛК на обох етапах – як на ознайомлювальному, так і на репродуктивному. Для першого етапу було створено лексичні модулі флеш-карток, для другого – було створено умовні комунікативні ситуації із застосуванням інтернет-ресурсів. Продемонстровано організацію пробного навчання, отримані результати інтерпретовано. Також були складені рекомендації для організації навчального процесу з формування французькомовної лексичної компетентності учнів 7 класу з використанням цифрових технологій.

Отже, було визначено значимість досліджуваної теми, а також розроблено комплекс вправ для формування та розвитку ФЛК в учнів 7 класу.

LE RESUME

Les mots-clefs: compétence lexicale en français, flashcards, mnémotechnique, technologies numériques, nouveaux éléments lexicaux.

Compétence lexicale en français, flashcards, mnémotechnique, technologies numériques, nouveaux éléments lexicaux.

Le travail de cours est consacré à l'étude de la formation de la compétence lexicale française CLF avec l'utilisation des technologies numériques en classe de 7ème. Le travail se compose d'une introduction, de deux chapitres, d'une liste de références et d'annexes.

Le premier chapitre traite des fondements psychologiques et pédagogiques du développement de la CLF. L'analyse de la littérature sélectionnée démontre l'importance de l'étude de cette question. Les particularités de l'utilisation des technologies numériques dans les cours de français sont également présentées. L'importance de l'influence des moyens mnémotechniques sur le développement de la mémoire et, par conséquent, sur la qualité de la mémorisation de nouveaux éléments lexicaux est déterminée.

La deuxième section décrit le processus de mise au point d'une suite d'exercices pour le développement de la CLF aux stades de l'introduction et de la reproduction. Pour la première étape, des modules lexicaux de flashcards ont été créés, pour la deuxième étape, des situations de communication conditionnelles ont été créées à l'aide de ressources Internet. L'organisation de l'entraînement à l'essai a été démontrée et les résultats ont été interprétés. Des recommandations pour l'organisation du processus éducatif pour le développement des compétences lexicales en français des élèves de 7e année à l'aide des technologies numériques ont également été formulées.

Ainsi, l'importance du sujet étudié a été déterminée et une série d'exercices pour la formation et le développement de la CLF chez les élèves de 7e année a été élaborée.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Адамова, І. З., Багрій К. Л. Тестування як форма контролю та діагностики знань учнів. Витоки педагогічної майстерності / І.З. Адамова., К.Л. Багрій // Серія: Педагогічні науки, 2012. – 4 с.
2. Актуальні проблеми сучасної лінгвістики та методики викладання мови і літератури: збірник матеріалів VII Всеукраїнської онлайн-конференції (м. Житомир, 1-6 лютого 2022 р.) / за ред. Н. С. Щерби. – Житомир: Видавництво ЖДУ ім. Івана Франка, 2022. – 130 с.
3. Василь Сухомлинський. Афоризми / Педагогічний музей України; [укладач О. П. Міхно; наук. консультант О. В. Сухомлинська]. — Київ : ПМУ, 2018. — 104 с. — (Сер. «Педагогічні републікації» ; вип. 5).
4. Волкова Н.П. Інтерактивні технології навчання у вищій школі: навчально-методичний посібник / Н.П. Волкова. – Дніпро: Університет імені Альфреда Нобеля, 2018. – 360 с.
5. Майєр Н. В. Формування методичної компетентності у майбутніх викладачів французької мови: теорія і практика : монографія / Наталія Василівна Майєр. – К. : Вид. центр КНЛУ, 2015. – 472 с
6. Методика навчання іноземних мов і культур: теорія і практика : підручник для студ. класичних, педагогічних і лінгвістичних університетів / Бігич О. Б., Бориско Н. Ф., Борецька Г. Е. та ін./ за загальн. ред. С. Ю. Ніколаєвої. – К. : Ленвіт, 2013. – 590 с.
7. **МОБІЛЬНІ ДОДАТКИ ЯК ЗАСОБИ ФОРМУВАННЯ ІНШОМОВНОЇ ЛЕКСИЧНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ СТУДЕНТІВ НЕФІЛОЛОГІЧНИХ СПЕЦІАЛЬНОСТЕЙ** / Л. В.Горбатюк, Н. В. Кравченко, Г. М. Алексєєва, Т. С. Розумна. // Інформаційні технології і засоби навчання. – 2019. – Том 74 – №6. – С. 150–164.
8. Н. Саєнко, «Вдосконалення механізмів пам'яті в процесі вивчення іноземних мов», Проблеми підготовки сучасного вчителя, №. 8 (2), с. 97-103, 2013.

9. Редько В. Функції сучасного вчителя іноземної мови в умовах компетентнісно орієнтованого навчання: дидактичні та методичні аспекти / В. Редько, В. Буренко. // Іноземні мови в школах України. – 2021. – №1. – С. 2–5.
10. Сучасні інформаційні технології та інноваційні методики навчання у підготовці фахівців: методологія, теорія, досвід, проблеми : збірник наукових праць. Вінниця : ТОВ «Друк плюс», 2021. Вип. 60. 465 с
11. Сучасні технології навчання іноземних мов і культур у загальноосвітніх і С91 вищих навчальних закладах: Колективна монографія / С. Ю. Ніколаєва, Г. Е. Борецька, Н. В. Майєр, О. М. Устименко, В. В. Черниш та інші; [за ред. С.Ю.Ніколаєвої; техн. ред. І. Ф. Соболевої]. – К. : Ленвіт, 2015. –444 с.
12. Токарева Н. М. Шамне А. В. Вікова та педагогічна психологія : навчальний посібник [для студентів вищих навчальних закладів] / Н. М. Токарева, А. В. Шамне. – Київ, 2017 – 548 с
13. Ashcroft, R. J., & Imrie, A. C. (2014). Learning vocabulary with digital flashcards [Paper presentation]. The JALT 2013 Conference Proceedings, Tokyo, Japan
14. Defays J. Le FLE en questions: Enseigner le français langue étrangère et seconde / Jean-Marc Defays. – Bruxelles (Belgique): Mardaga, 2020. – 256 p.
15. Hsu, Y. C., & Ching, Y. H. (2013). Mobile App Design for Teaching and Learning Educators. Experiences in an Online Graduate Course, 14(4), 17-139
16. Kalecky, R. (2016). Quizlet vs. vocabulary notebook: The impact of different methods of storing and revising vocabulary on students' progress, retention and autonomy. (Master's thesis), Masaryk University, Brno
17. M. SuárezOrozco, D. Qin-Hilliard. Globalization: Culture and Education in the New Millenium. – Berkeley: University of California Press, 2004. – 290 p.
18. Nation, I. S. P. (2001). Learning vocabulary in another language. Cambridge University Press.

19. ROULOIS Pascal, De l'efficacité des méthodes mnémotechniques, article publié le 27 septembre 2022 Disponible sur : <https://neuropedagogie.com/de-lefficacite-des-methodes-mnemotechniques/>
20. Ryu, H., & Parsons, D. (2012). Risky business or sharing the load? Social flow in collaborative mobile learning. *Computers & Education*, 58, 707–720.
21. Tremblay O. Recherches actuelles en didactique du lexique : avancées, réflexions, méthodes [Электронный ресурс] / O. Tremblay, D. Anctil // Lidil. – 2020. – Режим доступа до ресурсу: <http://journals.openedition.org/lidil/7872>
22. WEBER Hélène, Le secret des procédés mnémotechniques, article publié le 5 juin 2012. Disponible sur : <http://donnezdusens.fr/le-secret-des-procedes-mnemotechniques/>
23. WEBER Hélène, Technique pédagogique : les « flash cards », article publié le 12 février 2018. Disponible sur : <http://donnezdusens.fr/technique-pedagogique-les-flash-cards/>

ДОДАТОК А

Зразки використаних лексичних модулів, створених за допомогою онлайн-ресурсу Quizlet, доступні за посиланнями :

- 1) https://quizlet.com/_cdry6v?x=1jq&i=2u7o11
- 2) https://quizlet.com/_ceq0oe?x=1jq&i=2u7o11

Зразки розроблених вправ, створених за допомогою онлайн-ресурсу WordWall, доступні за посиланнями :

- 1) <https://wordwall.net/uk/resource/38739783/invite-tes-copains>
- 2) <https://wordwall.net/uk/resource/39021860/lexercice-8-page-77>